

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ БАНКІВСЬКИХ УСТАНОВ

В управлінні економічною безпекою банківських установ пріоритетне значення має формування інформаційно-аналітичного забезпечення, оскільки воно є інформаційною основою для прийняття рішень в системі банківської безпеки.

Теоретичні засади інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки банку (ІАЗЕББ) знайшли відображення у праці [1].

Метою даного дослідження є уточнення організаційних засад ІАЗЕББ.

Як на думку авторів, ІАЗЕББ – це вид інформаційно-аналітичного забезпечення, що полягає в зборі, обробці, зберіганні і наданні необхідної інформації щодо стану економічної безпеки банку відповідним користувачам. Мета формування ІАЗЕББ полягає у своєчасному виявленні і попередженні загроз економічній безпеці банку.

Керівництво ІАЗЕББ має здійснювати начальник служби безпеки. ІАЗЕББ повинна формувати служба безпеки на основі власної інформації та інформації інших структурних спецпідрозділів: кредитного відділу, відділу валютних операцій, розрахунково-касового обслуговування, охорони та ін.

Основним змістом управління ІАЗЕББ є збір і аналіз даних щодо вірогідних загроз та засобів протидії їх негативному впливу з метою прийняття рішень щодо всебічного забезпечення економічної безпеки банку. ІАЗЕББ має забезпечувати потреби керівництва та служби безпеки в інформації щодо загроз економічній безпеці банку.

Організація ІАЗЕББ – це комплекс організаційних і практичних заходів, щодо розробки змісту, способів дій, термінів і послідовності виконання силами й засобами служби банківської безпеки інформаційно-аналітичних завдань. В числі елементів організації ІАЗЕББ, як на нашу думку, слід виділити такі: постановка мети, завдань ІАЗЕББ; планування ІАЗЕББ; визначення виконавців інформаційно-аналітичної роботи; визначення методів, способів, інструментів формування та забезпечення функціонування ІАЗЕББ; формування бази даних; формування системи аналітичних показників; контроль за виконанням поставлених завдань.

Інформаційно-аналітична робота банку із забезпечення економічної безпеки – це комплекс заходів, які проводяться відділом безпеки банку з метою збору та обробки інформації про загрози і стан безпеки та розробки відповідних інформаційно-аналітичних документів для керівництва банку.

Етапи функціонування інформаційно-аналітичного забезпечення економічної безпеки банку повторюються циклічно і включають: збір та пошук інформації; облік, попереднє вивчення, інформаційно-аналітичну обробку, формулювання висновків; підготовку інформаційно-аналітичних документів.

ІАЗЕББ має будуватися на таких принципах: 1) достовірність інформації. Інформація повинна відображувати реальні процеси та показники, що мають місце в банку; 2) вичерпність інформації. Інформація корисна тільки в тому випадку, коли вона є повною, а не частковою, оскільки це може призвести до викривлення результатів інформаційно-аналітичної роботи; 3) зіставність інформації. Інформація з різних джерел щодо одного й того ж процесу чи явища має бути ідентичною; 4) оперативність отримання інформації. Інформація має цінність тільки якщо є актуальною; 5) ефективність інформації. Інформаційно-аналітична обробка інформації має бути доцільною, тобто ефект від такої обробки має перевищувати витрати на її здійснення; 6) зручність інформації. Інформація повинна бути представлені в зручному для користування вигляді; 7) доцільність інформації. Інформація має бути корисною, тобто необхідною для здійснення аналітичних розрахунків. Не повинно відбуватися перевантаження системи ІАЗЕББ побічною інформацією, що не має відношення до економічної безпеки чи загроз їй.

ІАЗЕББ формується з використанням автоматизованої банківської системи. Вона включає такі підсистеми: операційний день банку; управління кредитними ресурсами банку; управління валютними операціями; управління депозитами; управління цінними паперами; управління касою; внутрішньобанківський облік; управління розрахунками з використанням пластикових карток; звітність банку; аналіз діяльності банку.

Кожна з цих підсистем є джерелом інформації, що використовується при формуванні ІАЗЕББ. У Банк даних щодо загроз економічній безпеці банку має автоматично потрапляти інформація з підсистем автоматизованої банківської системи.

Таким чином, науковим результатом даного дослідження є уточнення теоретико-методичних засад формування ІАЗЕББ.

Список літератури

1. М. І. Зубок, *Безпека банківської діяльності*. Київ, Україна, КНЕУ, 2003.